

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. J. Słowackiego 6, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2017 roku

Praca zbiorowa pracowników CAZ:

Małgorzata Ciesielska (koordynator)
Edyta Gajewska
Iwona Kamińska
Iwona Łabęda
Joanna Piotrowska

Nowy Dwór Mazowiecki, kwiecień 2018

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	5
Tabela 1.1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku.....	7
Tabela 1.2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku.....	8
Tabela 1.3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku.....	9
Tabela 1.4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku.....	11
Tabela 1.5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku.....	12
Tabela 1.6. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.....	13
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2017r.....	16
Tabela 2.1 INFORMACJA SYGNALNA. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe, powiat nowodworski (woj. mazowieckie) w 2017r.	17
Zawody deficytowe.....	19
Tabela 2.2 Ranking elementarnych grup zawodów osiągających maksymalny deficyt w 2017 roku.....	20
Tabela 2.3 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.....	21
Zawody zrównoważone.....	21
Tabela 2.4 Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.....	22
Zawody nadwyżkowe.....	22
Tabela 2.5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.....	22
Tabela 2.6 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.....	23
3. Analiza umiejętności i uprawnień.....	25
Tabela 3.1. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku	25
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	32
Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych	30
Tabela 4.1 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.....	30
Tabela 4.2 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.....	31
Tabela 4.3 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.....	31
Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	32
Tabela 4.4 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.....	33
Tabela 4.5. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.....	33
Tabela 4.6 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku.....	33
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.....	38
Rysunek 5.1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.....	40
Rysunek 5.2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju	

działalności.....	41
Rysunek 5.3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2017 roku.....	42
Rysunek 5.4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów - 2017 r.	43
Tabela 5.1. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.....	43
Rysunek 5.5. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”.....	63
Tabela 5.2. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.....	64
Rysunek 5.6. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników.....	71
Rysunek 5.7. Struktura ofert pracy zgłaszanych przez przedsiębiorców do PUP.	72
Tabela 5.3. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.....	73
6. Prognoza lokalnego rynku pracy.....	74
Rysunek 6.1. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.....	74
Rysunek 6.2. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.....	75
Podsumowanie:.....	81
Załączniki.....	84
Załącznik 1. Informacja sygnałna 2017r.....	84
Tabela 7.1. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe w powiecie nowodworskim.....	84

Wstęp

Podstawą prawną sporządzenia niniejszego raportu jest Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2016 poz. 645 z późn. zm.) zgodnie z którą, prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, zamieszczone na stronie www.mz.praca.gov.pl.

Główne źródła danych wykorzystane w niniejszym raporcie to dane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badania ofert pracy w Internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

Podstawowe mierniki, jakie zastosowano w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki to:

- wskaźnik dostępności ofert pracy,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wskaźnik płynności bezrobotnych.

Zmienne, jakie zostały wykorzystane do budowy wymienionych wskaźników to:

- \bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,
- \bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,
- B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
- DB_t^k – liczba długotrwałe bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
- NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,
- OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik dostępności ofert pracy obliczony został według wzoru:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Miernik informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa jego wartość, tym niższa dostępność ofert pracy, czyli mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika można interpretować, jako przeciętną liczbę osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia obliczony został według wzoru:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

Miernik informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Wskaźnik płynności bezrobotnych został obliczony według wzoru:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

Miernik informuje o tym, jaki jest kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Wartość miernika równa 1 oznacza, że odpływ bezrobotnych jest równy napływowi, przez co ich liczba nie ulega zmianie. Wartość miernika mniejsza od 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, co świadczy o wzroście liczby bezrobotnych. Z kolei wartość miernika większa od 1 oznacza, że odpływ przewyższa napływ, zatem nastąpi spadek liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie nowodworskim na koniec grudnia 2017 roku wyniosła **1903 osób**, co stanowi o **651 osób** mniej niż w analogicznym okresie 2016 roku.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2017 roku wyniosła w powiecie **6,1%**

Dokonując analizy liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie nowodworskim według wielkich grup zawodów (stan na koniec grudnia 2017 roku), dostrzega się, że największa liczba bezrobotnych (podobnie jak w analogicznym okresie 2016 roku) zarejestrowana była w grupie:

- **Sprzedawcy (186 osób);**
- **Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani (80 osób);**
- **Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani (63 osób).**

Największy napływ osób bezrobotnych w 2017 roku miał miejsce również w przypadku wskazanych grup zawodów.

Dokonując analizy ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w 2017 roku oraz ofert pracy zamieszczonych w Internecie, należy zauważyć, że pracodawcy najczęściej poszukiwali: **Techników prac biurowych - 14,37%**, Pozostałych pracowników wykonujących prace proste gdzie indziej niesklasyfikowanych - 5,54%, Ślusarzy - 5,54%, Księgowych - 5,38% oraz Kierowców samochodów ciężarowych – 3,99%.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Technik prac biurowych był zawodem cieszącym się dużym zainteresowaniem przez pracodawców również w minionym 2016 roku.

Zaś zawody, które cieszyły się najmniejszym zainteresowaniem (najrzadziej kierowane oferty pracy) podobnie, jak w 2016 roku to :

- **Pracowników wykonujących prace proste;**
- **Operatorów i monterów maszyn i urządzeń;**
- **Robotników przemysłowych i rzemieślników;**
- **Rolników, ogrodników, leśników i rybaków.**

Analizując strukturę bezrobotnych według elementarnych grup zawodów, największą liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku odnotowano w następujących grupach: Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 186 osób, Pracownicy wykonujący prace proste

w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - 80 osób, Robotnicy wykonujący proste prace w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 63 osoby, Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych - 46 osób, Mechanicy pojazdów samochodowych - 42 osoby, Ślusarze i pokrewni - 41 osób, Magazynierzy i pokrewni – 39 osób, Gospodarze budynków – 37 osób, Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne - 35 osób, Pracownicy obsługi biurowej - 32 osoby, Robotnicy wykonujący proste prace w budownictwie ogólnym - 32 osoby, Fryzjerzy – 31 osób, Ręczni pakowacze i znakowacze - 29 osób, Technicy mechanicy – 24 osoby, Murarze i pokrewni – 24 osoby. Patrz Tabela 1.1.

Tabela 1.1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	186
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	80
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	63
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	46
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	42
7222	Ślusarze i pokrewni	41
4321	Magazynierzy i pokrewni	39
5153	Gospodarze budynków	37
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	35
4110	Pracownicy obsługi biurowej	32
9313	Robotnicy wykonujący proste prace w budownictwie ogólnym	32
5141	Fryzjerzy	31
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	29
3115	Technicy mechanicy	24
4321	Magazynierzy i pokrewni	24
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	23
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	22
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	22
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	21
5120	Kucharze	20

Źródło : departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Największy napływ osób bezrobotnych w 2017 roku miał miejsce w przypadku grup zawodów takich jak: Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 255 osób; Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 112 osób; Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - 93 osoby; Magazynierzy i pokrewni - 81 osób; Mechanicy pojazdów samochodowych - 77 osób; Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych - 74 osoby; Pracownicy obsługi biurowej – 61 osób; Ślusarze i pokrewni – 60 osób; Specjaliści do spraw administracji i rozwoju - 56 osób; Kucharze – 53 osoby; Fryzjerzy – 53 osoby; Robotnicy wykonujący proste prace w budownictwie ogólnym - 49 osób; Technicy mechanicy – 47 osób; Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji - 46 osób.

Powyższe dane przedstawia poniższa Tabela 1.2.

Tabela 1.2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	255
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	112
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	93
4321	Magazynierzy i pokrewni	81
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	77
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	74
4110	Pracownicy obsługi biurowej	61
7222	Ślusarze i pokrewni	60
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	56
5120	Kucharze	53
5141	Fryzjerzy	53
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	49
3115	Technicy mechanicy	47
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	46
5153	Gospodarze budynków	39
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	36
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	33
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	32
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	30
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurwe i pokrewne	28

Źródło : departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wykorzystano wielkość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, obliczonego jako iloraz zarejestrowanych osób długotrwałe bezrobotnych oraz zarejestrowanych ogółem. W poniższej tabeli zaprezentowano wskaźniki długotrwałego bezrobocia dla grup zawodów, w których wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjął wartość maksymalną. Zawody, przy których odnotowano 100% wskaźnik długotrwałego bezrobocia to m. in.: Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej; Kierownicy do spraw budownictwa; Matematycy, aktuariusze i statystycy; Położne bez specjalizacji lub w takcie specjalizacji; Asystenci dentyści; Technicy fizjoterapii i masażyści; Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych; Sekretarze medyczni i pokrewni; Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi; Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni; Planiści produkcji; Barmani; Pracownicy usług domowych; Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami; Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani; Pomocniczy personel medyczny; Pracownicy domowej opieki osobistej; Rolnicy upraw mieszanych; Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych. Powyższą grupę zawodów szczegółowo przedstawia Tabela 1.3.

Tabela 1.3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	100,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
3251	Asystenci dentystyczni	100,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	100,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	100,00
4322	Planiści produkcyjni	100,00
5132	Barmani	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	100,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	100,00
7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	100,00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	100,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	100,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	100,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	100,00
7543	Klasyfikatory wyrobów przemysłowych	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	100,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	100,00
8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	100,00
9611	Ładowacze nieczystości	100,00

Źródło : departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Analizie poddano także wskaźnik płynności bezrobotnych, który wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Wskaźnik liczony jest jako stosunek odpływu osób bezrobotnych w danej grupie zawodów w 2017 roku, do ich napływu. Wartość wskaźnika większa od 1 oznacza, że odpływ przewyższa napływ, co wskazuje na spadek bezrobotnych w danym zawodzie. Natomiast wartość wskaźnika mniejsza od 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, zatem dostrzega się wzrost liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Elementarne grupy zawodów, w których odpływ przewyższa napływ (spadek osób bezrobotnych) to : Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów; Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia; Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni; Muzycy i pokrewni; Barmani; Ustawiacze, operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni; Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; Wyżsi urzędnicy administracji rządowej; Inżynierowie mechanicz; Inżynierowie telekomunikacji; Architekci krajobrazu; Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych; Technicy medyczni i dentyści; Optycy okularowi; Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni; Agenci i administratorzy nieruchomości.

Powyższa sytuacja może być potwierdzeniem pojawienia się większej liczby ofert na powyższe stanowiska, zalegalizowania szarej strefy. Szczegółowe dane zawiera poniższa Tabela 1.4.

Tabela 1.4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	5,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	4,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	3,11
3436	Muzycy i pokrewni	3,00
5132	Barmani	2,50
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2,40
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyf kowani	2,20
1112	Wyżsi urzędnicy administracji rządowej	2,00
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	2,00
2162	Architekci krajobrazu	2,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	2,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	2,00
3253	Optycy okularowi	2,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	2,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	2,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyf kowani	2,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,00
4412	Listonosze i pokrewni	2,00
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	2,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	2,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	2,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyf kowani	2,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyf kowani	2,00
7121	Dekarze	2,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	2,00
7125	Szklarze	2,00
7213	Błacharze	2,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	2,00
7314	Ceramicy i pokrewni	2,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlif ęrze szkła	2,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	2,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	2,00
8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki f lmów	2,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	2,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,00

Źródło : departament Rynku Pracy MRPi PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Najmniejsze wartości wskaźnika płynności bezrobotnych w 2017 roku odnotowano z kolei w zawodach: Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie; Specjaliści nauk o Ziemi; Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni; Operatorzy aparatury medycznej; Technicy weterynarii; Kierownicy biura; Funkcjonariusze celi i ochrony granic; Policjanci. Szczegółowo powyższą strukturę przedstawia Tabela 1.5.

Tabela 1.5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	0,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	0,00
3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0,00
3240	Technicy weterynarii	0,00
3341	Kierownicy biura	0,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0,00
3355	Policjanci	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0,00
3514	Technicy sieci internetowych	0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy dotyczy takich zawodów jak: Technik prac biurowych- 14,37%, Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani- 5,54%; Ślusarz-K5.54%; Księgowy- 5,38%; Pozostali pracownicy administracji i sekretarze biura rządu- 5,22%; Magazynierzy-3,56%; Rejestratorka medyczna- 3,56%; Specjalista do spraw rekrutacji pracowników- 3,56%; Robotnik gospodarczy- 3,45%. Patrz Tabela 1.6.

Tabela 1.6. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Technik prac biurowych*	14,37%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyf kowani	5,54%
Ślusarz*	5,54%
Księgowy	5,38%
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	5,22%
Magazynier	3,56%
Rejestratorka medyczna	3,56%
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	3,56%
Robotnik gospodarczy	3,45%
Cieśla*	2,77%
Hydraulik	2,77%
Kierowca samochodu osobowego	2,77%
Mechanik pojazdów samochodowych*	2,77%
Operator koparko-ladowarki	2,77%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	2,77%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2,77%
Pozostali kucharze	2,77%
Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	2,77%
Pokojowa	2,61%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	2,61%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	2,61%
Robotnik magazynowy	2,61%
Technik budownictwa*	2,61%
Tokarz w metalu	2,61%
Inspektor nadzoru budowlanego	0,84%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	0,84%
Monter / składacz okien	0,84%
Murarz	0,84%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,84%
Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	0,84%
Pracownik pralni chemicznej	0,84%
Pracownik socjalny	0,84%
Pracznia	0,84%
Przedstawiciel handlowy	0,84%
Sprzedawca*	0,84%

Źródło : departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Tabela 1.7. Oferty pracy w 2017 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	2372	648	3020
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	11	68	79
2	SPECJALIŚCI	70	158	228
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	125	151	276
4	PRACOWNICY BIUROWI	347	56	403
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	346	137	483
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	12	12	24
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	536	52	588
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	362	14	376
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	563	0	563
	wskaźnik struktury według źródeł			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	13,92%	86,08%	100%
2	SPECJALIŚCI	30,70%	69,30%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	45,29%	54,71%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	86,10%	13,90%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	71,64%	28,36%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	50,00%	50,00%	100%
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	91,16%	8,84%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	96,28%	3,72%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,46%	10,49%	0,04
2	SPECJALIŚCI	2,95%	24,38%	0,12
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5,27%	23,30%	0,23
4	PRACOWNICY BIUROWI	14,63%	8,64%	1,69
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	14,59%	21,14%	0,69
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,51%	1,85%	0,27
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	22,60%	8,02%	2,82
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	15,26%	2,16%	7,06
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	23,74%	0,00%	

Dane zebrane w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwalają na porównanie struktury ofert pracy z terenu powiatu zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ze strukturą ofert pracy zamieszczanych na publicznych portalach rekrutacyjnych. Oferty pracy pojawiające się w internecie różnią się od ofert, które są zgłaszane do PUP. Powiatowy Urząd Pracy specjalizuje się w pośrednictwie dotyczącym: Pracowników wykonujących prace proste; Robotników przemysłowych, rzemieślników; Operatorów i monterów maszyn i urządzeń; Pracowników biurowych; Pracowników usług i sprzedawców.

Powyzsze dane mogą stanowić potwierdzenie branż rozwijających się na terenie powiatu nowodworskiego w związku z powstaniem w ostatnich latach nowych inwestycji dających zatrudnienie wielu bezrobotnym. Będą to m. in. branża przemysłowa, produkcyjna, transportowa, usługowa.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2017r.

Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwoli dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej.

Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako **podażową stronę** rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy (przy założeniu, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie osób i strukturze zawodowej bezrobotnych). Natomiast **popyt** na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (oferty pracy zgłaszane do PUP, zamieszczane w BIP - oferty pracy podmiotów publicznych oraz oferty publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych).

Przez zawód **DEFICYTOWY** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszej metodologii zakłada się, iż zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał wartości średniej, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawód będący **W RÓWNOWADZE** oznacza, że na rynku pracy występuje takie samo zapotrzebowanie, jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał wartości średniej, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód **NADWYŻKOWY** należy rozumieć jako taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Odznacza się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej wartości średniej oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie

ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Poniżej zamieszczono roczną informację o zawodach deficytowych i nadwyżkowych za rok 2017 w powiecie nowodworskim. Ranking ten generowany jest na podstawie rejestru osób bezrobotnych i rejestru ofert zgłaszanych do PUP w Nowym Dworze Mazowieckim. Zamieszczany jest na ogólnopolskiej stronie internetowej <http://mz.praca.gov.pl>.

Tabela 2.1 INFORMACJA SYGNALNA. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe, powiat nowodworski (woj. mazowieckie) w 2017r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	
		Urzędnicy do spraw podatków	
		Projektanci i administratorzy baz danych	
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	
		Kierownicy w gastronomii	
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	
		Sadownicy	
		Aktorzy cyrkowi i pokrewni	
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe	
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	
		Programiści aplikacji	
		Gońcy, багаżowi i pokrewni	
		zawód deficytowy	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
	Pomocnicy biblioteczni		
	Spedytorzy i pokrewni		
	Inżynierowie mechanicy		
	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków		
	Monterzy sprzętu elektrycznego		
	Szklarze		
	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
	Kierownicy operatorzy wózków jezdniowych		
	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji		
	Technicy archiwistów i pokrewni		
	Dekarze		
	RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Agenci sprzedaży bezpośredniej
			Agenci ubezpieczeniowi
	NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Introligatorzy i pokrewni
			Nauczyciele szkół podstawowych
Fizjoterapeuci			
Robotnicy leśni i pokrewni			
zawód maksymalnie nadwyżkowy			Księgowi
			Robotnicy obróbki kamienia
			Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
			Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
			Pośrednicy handlowi

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

Zawody deficytowe

W roku 2017w powiecie nowodworskim wśród **maksymalnie deficytowych zawodów** pojawiły się takie zawody jak: Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani; Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani; Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie; Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni; Urzędnicy do spraw podatków; Projektanci i administratorzy baz danych.

Zawodami, które nadal pozostają wśród maksymalnie deficytowych od 2016 roku, to : Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani; Kierownicy w gastronomii; Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców; Aktorzy cyrkowi i pokrewni; Programiści aplikacji.

W grupie **zawodów deficytowych** wymienia się: Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży; Pomocnicy biblioteczni; Spedytorzy i pokrewni; Inżynierowie mechanicy; Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków; Monterzy sprzętu elektrycznego; Szklarze; Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; kierowcy operatorzy wózków jezdniowych.

Zawodem, który nadal pozostał w deficycie od 2016 roku to - Pomocnicy biblioteczni.

Poniżej zaprezentowano tabele zawodów maksymalnie deficytowych i deficytowych w powiecie nowodworskim w 2017r. według: elementarnych grup zawodów.

Tabela 2.2 Ranking elementarnych grup zawodów osiągających maksymalny deficyt w 2017 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyf kowani	7	0,00	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyf kowani	2		0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	2	0,00	0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	1		0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	0,00	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	1		0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	1		0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1		0,00
6112	Sadownicy	1		0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1		0,00
3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	1	0,00	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	1	0,00	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	1	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1	0,00	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	1	0,00	0,00
2514	Programiści aplikacji	0	50,00	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Tabela 2.3 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,33	1,08	0,31	0,00	1,00		0,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0,08	0,25	0,33		1,00	66,67	33,33
3331	Spedytorzy i pokrewni	0,50	1,42	0,35		1,50	80,00	20,00
2144	Inżynierowie mechanicy	0,58	1,58	0,37		2,00	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	2,00	5,42	3,37	33,33	1,00	0,00	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0,92	2,42	0,38		1,50	0,00	0,00
7125	Szklarze	0,33	0,58	0,57		2,00	57,14	14,29
7129	Robotnicy budowlani robot wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,42	3,83	0,63	0,00	2,20	5,88	0,00
8344	Kierownicy operatorzy wózków jezdniowych	5,67	8,92	0,64	20,00	1,20	4,35	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,17	0,25	0,67			100,00	66,67
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	0,17	0,25	0,67		1,00	100,00	33,33
7121	Dekarze	0,67	0,92	0,73		2,00	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Zawody zrównoważone

W roku 2017 w powiecie nowodworskim wśród zawodów elementarnych odnotowano dwa zawody zrównoważone :

1. Agenci ubezpieczeniowi [3321]
2. Agenci sprzedaży bezpośredniej [5243]. Patrz Tabela 2.4.

Tabela 2.4. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,33	0,33	1,00	75,00	25,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1,17	1,17	1,00	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Zawody nadwyżkowe

Wśród **maksymalnie nadwyżkowych** zawodów wskazano: Robotników obróbki kamienia [7113]; Sprzedawców na targowiskach i bazarach [5211]; Operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych [8141]; Pośredników handlowych [3324]. Patrz Tabela 2.5.

Za zawody **nadwyżkowe** w minionym roku uznano: Introligatorzy i pokrewni; Nauczyciele szkół podstawowych; Fizjoterapeuci; Robotnicy leśni i pokrewni; Księgowi.

Tabela 2.5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7113	Robotnicy obróbki kamienia	4
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	3
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	2
3324	Pośrednicy handlowi	2

Źródło: Departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Tabela 2.6 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7323	Introligatorzy i pokrewni	5,83	0,17	35,00	60,00	0,67	0,00	0,00
2351	Nauczyciele szkół podstawowych	2,67	0,08	32,00	50,00	0,83	0,00	0,00
2292	Fizjoterapeuci	2,83	0,25	11,33	50,00	0,86	33,33	0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	1,83	0,17	11,00	50,00	0,50	0,00	0,00
3313	Księgowi	6,25	1,92	3,26	50,00	0,70	22,22	22,22

Zródło: Departament Rynku Pracy MRP i PS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Według wielkich grup zawodów **maksymalny deficyt i deficyt** objął znaczną część grupy: Technicy i inny średni personel [3]; Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń [8]; Pracownicy wykonujący prace proste [9]; Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy [7]; Specjaliści [2]. Zaś **maksymalna nadwyżka i nadwyżka** obejmuje natomiast wielką grupę : Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy [7]; Specjaliści [2]; Technicy i inny średni personel [3]; Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń [8]

Grupa 2. Specjaliści - grupa ta obejmuje zawody wymagające wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie: nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich główne zadania to wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

Grupa 3. Technicy i inny średni personel - grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych

i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

Grupa 7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.

Grupa 8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego, nadzorowania, kontroli i obserwacji pracy maszyn i urządzeń przemysłowych na miejscu lub za pomocą zdalnego sterowania oraz do montowania produktów z komponentów zgodnie z normami i metodami montażu. Wykonywanie zadań wymaga odpowiedniej wiedzy i zrozumienia zasad funkcjonowania obsługiwanych urządzeń.

Grupa 9. Pracownicy wykonujący prace proste - grupa ta obejmuje zawody, które wymagają podstawowych umiejętności i wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie.

Wnioskować można, że na lokalnym rynku brak jest osób posiadających specjalistyczne, często wyższe wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie niezbędne, by wykonywać poszczególne zawody. Dodatkowo ze względu na wiele powstałych firm produkcyjnych, usługowych powstaje deficyt na fachowców w zakresie powyższych grup zawodów.

3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENI

W przedstawionej analizie umiejętności i uprawnień na nowodworskim rynku pracy od strony popytowej i podażowej wymienione są uprawnienia, które najczęściej posiadają osoby bezrobotne oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy w odniesieniu do wielkich grup zawodów.

Tabela 3.1. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Tabela 5. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Kod grupy zawodowej	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	10,53	Planowanie i organizacja pracy własnej	48,53
		Komunikacja ustna/komunikatywność	5,26	Komunikacja ustna/komunikatywność	8,33
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,26	Wywieranie wpływu	1,47
		Współpraca w zespole	5,26	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00
2	SPECJALIŚCI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	11,48	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,06
		Współpraca w zespole	9,84	Komunikacja ustna/komunikatywność	1,90
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,10	Współpraca w zespole	1,27
		Wykonywanie obliczeń	6,56	Znajomość języków obcych	1,27
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,01	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,63
3	TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Współpraca w zespole	7,44	Współpraca w zespole	10,00
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,58	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,92
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,72	Komunikacja ustna/komunikatywność	1,25
		Komunikacja ustna/komunikatywność	3,26	Wywieranie wpływu	0,66
		Wykonywanie obliczeń	2,79	Znajomość języków obcych	0,66
4	PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole	14,29	Komunikacja ustna/komunikatywność	1,42
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	10,48	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,47
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	10,48	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,62	Znajomość języków obcych	0,00

5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Współpraca w zespole	8,68	Komunikacja ustna/ komunikatywność	13,14
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	7,56	Planowanie i organizacja pracy własnej	11,68
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,36	Znajomość języków obcych	11,68
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,36	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,70
		Wywieranie wpływu	1,68	Wywieranie wpływu	0,73
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Współpraca w zespole	5,65	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	15,38
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,57	Planowanie i organizacja pracy własnej	15,38
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,38	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,38	Znajomość języków obcych	0,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,08		
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Współpraca w zespole	9,28	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,15	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,06		
		Znajomość języków obcych	2,06		
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,03		
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Współpraca w zespole	3,58	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,16
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,23	Współpraca w zespole	1,62
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,79	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,08
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,72	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,54
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,72		

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Biorąc pod uwagę stronę popytową rynku pracy można stwierdzić, iż najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami w obrębie wielkiej grupy zawodów - „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” są: planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna. W obrębie grup: „Specjaliści”, „Technicy i inny średni personel”, „Pracownicy biurowi” pracodawcy za najbardziej pożądane umiejętności uznali: komunikacja ustna/komunikatywność i współpraca w zespole. Dodatkowo w grupie „Technicy i inny średni personel” ważną umiejętnością okazała się sprawność psychofizyczna, a w grupie „Specjaliści” obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych. W grupie „Pracownicy usług i sprzedaży” pracodawcy jako wiodącą umiejętność wskazywali komunikacja ustana/komunikatywność. Dodatkowo w grupie: „Pracownicy usług i sprzedaży” wskazali planowanie i organizacja pracy własnej jako cechę pożądaną. W kolejnych wielkich grupach zawodów tj.: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” ważne okazały się umiejętności takie jak: obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych.

Po dokonaniu analiza wielkiej grupy zawodów najwyżej cenioną umiejętnością przez pracodawców jest komunikacja ustna/komunikatywność w dalszej kolejności pożądanymi umiejętnościami są: planowanie i organizacja pracy własnej (mile widziana również w grupie „Pracownicy wykonujący prace proste”), sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz znajomość języków obcych.

4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Analiza ta umożliwia także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości będzie podlegała analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte na poziomie PUP i WUP, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy.

Analiza została przygotowana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji danych uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwość precyzyjnego przyporządkowania kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów. Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów według

- zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
 - c) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
 - d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
 - e) liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej (badanie GUS),
 - f) liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów (badanie GUS).

W analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- b) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako

bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Z przeprowadzonej analizy, w powiecie nowodworskim nie ma uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach zdefiniowanych jako deficytowe, nadwyżkowe czy zrównoważone.

Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Poniższe tabele przedstawiają sytuację uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w porównaniu z zawodami deficytowymi, zrównoważonymi i nadwyżkowymi na terenie powiatu nowodworskiego w 2017 r.

Tabela 4.1 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1412	Kierownicy w gastronomii	0
2144	Inżynierowie mechanicy	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2514	Programiści aplikacji	0
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3331	Spedytorzy i pokrewni	0
3352	Urzednicy do spraw podatków	0
3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
4414	Technicy archiwisci i pokrewni	0
6112	Sadownicy	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7121	Dekarze	0
7125	Szklarze	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Tabela 4.2 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku

Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Tabela 4.3 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku

Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2292	Fizjoterapeuci	0
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	0
3313	Księgowi	0
3324	Pośrednicy handlowi	0
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	0
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0
7323	Introligatorzy i pokrewni	0
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Jak wynika z powyższych danych na terenie powiatu nowodworskiego w 2017 r. nie było uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w profesjach określonych w tabeli. Na tej podstawie można ostrożnie wnioskować, że na rynku nie pojawią się absolwenci o kwalifikacjach warunkujących zatrudnienie we wskazanych zawodach - nadwyżka nie zostanie

zwiększona, a deficyt zrównoważony z tego źródła.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Tabela 4.4 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	77	28	11	8	14,29%	10,39%
szkoła przysposabiająca do pracy	2	0	0	0		
technikum	177	111	20	12	11,30%	6,78%
liceum ogólnokształcące	247	0	14	13	5,67%	5,26%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	14	0	3	0	21,43%	
szkoła policealna	25	5	8	4	32,00%	16,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Na koniec maja 2017 roku najwyższy wynik wskaźnika frakcji objął szkoły policealne (16%), na drugim miejscu wskazano zasadnicze szkoły zawodowe (10,39%), a na trzecim miejscu wskazano absolwentów Technikum (6,78%).

Typem szkoły, która osiągnęła najniższe wskaźniki w obu prezentowanych okresach jest liceum ogólnokształcące. Niemniej, stosunkowo niskie wartości miernika w przypadku tego typu szkoły mogą świadczyć nie tyle o dopasowaniu do potrzeb lokalnego rynku pracy, co o tym, że absolwenci zazwyczaj kontynuują naukę na wyższych szczeblach edukacji i nie rejestrują się jako bezrobotni (stąd niewielka liczba bezrobotnych absolwentów w proporcji do wszystkich absolwentów kończących licea ogólnokształcące).

Zaskakujące, że choć na rynku często brakuje przedstawicieli konkretnych grup zawodowych, znaczna ilość absolwentów pozostaje bez pracy. Przyczyn takiego stanu może być wiele, warto zadać pytania: czy system edukacji spełnia wymogi rynku pracy i czy absolwenci kończąc naukę chcą pracować w wyuczonym zawodzie?

Tabela 4.5 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku (c. d)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa			12	
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	
technikum	153	88	17	11,11%
liceum ogólnokształcące	299		19	6,35%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			4	
szkoła policealna	15	15	4	26,67%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło : departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat nowodworski

Poniższa tabela prezentuje wartości wskaźnika dla powiatu nowodworskiego według wybranych elementarnych grup zawodów

Tabela 4.5 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów w**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec XII roku poprzedniego	sprawozdawczegokoniec V roku	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	stan na koniec XII roku poprzedniego	stan na koniec V roku sprawozdawczego
Artyści plastycy			0		1				0,00%	

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów w**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec XII roku poprzedniego	sprawozdawczegokoniec V roku	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	stan na koniec XII roku poprzedniego	stan na koniec V roku sprawozdawczego
Asystenci dentyści			1	0	3	1			33,33%	0,00%
Asystenci nauczycieli				0		1				0,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Błacharze			0	0	4	3			0,00%	0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			0	0	8	6			0,00%	0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			0	0	8	10			0,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	1	4	4			0,00%	25,00%
Filolodzy i tłumacze			1	1	1	1			100,00%	100,00%
Fotografowie			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Fryzjerzy			0	0	17	16			0,00%	0,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	1	1	0	0	14	14	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Jubilerzy, złotnicy i pokrewni			0		1				0,00%	
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów				0		1				0,00%
Kierowcy samochodów ciężarowych				0		2				0,00%
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	10	10								
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym			0		1				0,00%	
Kosmetyczki i pokrewni			1	0	3	1			33,33%	0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	0	30	20			0,00%	0,00%
Kucharze	12	12	4	1	24	18	33,33%	8,33%	16,67%	5,56%
Lakiernicy			0	0	4	1			0,00%	0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów w**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec XII roku poprzedniego	sprawozdawczegokoniec V roku	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	stan na koniec XII roku poprzedniego	stan na koniec V roku sprawozdawczego
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	0	12	9			0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	2	2	0	1	36	32	0,00%	50,00%	0,00%	3,13%
Mechanicy statków powietrznych i pokrewni			0		1				0,00%	
Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych			0		1				0,00%	
Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			0		2				0,00%	
Monterzy izolacji			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0		1				0,00%	
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Monterzy sprzętu elektronicznego			0	0	4	2			0,00%	0,00%
Monterzy sprzętu elektrycznego				0		1				0,00%
Murarze i pokrewni			0	0	9	9			0,00%	0,00%
Muzycy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Ogrodnicy			0	0	6	9			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych				1		1				100,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			1	2	5	6			20,00%	33,33%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			1	1	15	12			6,67%	8,33%
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji			0	0	2	2			0,00%	0,00%

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów w**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec XII roku poprzedniego	sprawozdawczegokoniec V roku	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	stan na koniec XII roku poprzedniego	stan na koniec V roku sprawozdawczego
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani				0		1				0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	5	5	2	0	4	3	40,00%	0,00%	50,00%	0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Recepcjoniści hotelowi	26	26	2	0	3	3	7,69%	0,00%	66,67%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5	5	0	0	2	3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	0	7	8			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rolnicy upraw mieszanych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	0	9	8			0,00%	0,00%
Spawacze i pokrewni			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Specjaliści do spraw reklamy i marketingu			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	18	18	1	1	70	68	5,56%	5,56%	1,43%	1,47%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	0	7	9			0,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	9	9	0	0	1	1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Tapicerzy i pokrewni			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Technicy budownictwa	9	9	0	0	9	9	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni			0	0	3	4			0,00%	0,00%
Technicy elektrycy			0	0	4	6			0,00%	0,00%

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów w**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec XII roku poprzedniego	sprawozdawczegokoniec V roku	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	koniec XII roku poprzedniego	koniec V roku sprawozdawczego	stan na koniec XII roku poprzedniego	stan na koniec V roku sprawozdawczego
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy mechanicy	11	11	2	0	29	19	18,18%	0,00%	6,90%	0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			0	0	13	14			0,00%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni			0	0	5	5			0,00%	0,00%
Technicy technologii chemicznej i pokrewni			0	0	5	5			0,00%	0,00%
Technicy technologii żywności	10	10	1	0	7	4	10,00%	0,00%	14,29%	0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	13	13	4	0	5	2	30,77%	0,00%	80,00%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	0	18	13			0,00%	0,00%
Ślusarze i pokrewni			0	0	46	34			0,00%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	13	13	2	4	7	13	15,38%	30,77%	28,57%	30,77%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			0	0	1	1			0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najwyższy odsetek bezrobotnych absolwentów dotyczy takich grup zawodów jak: Filolodzy i tłumacze, Operatorzy urządzeń teleinformatycznych (te dwa zawody osiągnęły wskaźnik frakcji na poziomie 100%), Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych (wskaźnik frakcji na poziomie 33,33%), Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych leśnych (wskaźnik frakcji na poziomie 30,77%), Elektrycy budowlani i pokrewni (wskaźnik frakcji na poziomie 25%).

5. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw jest prowadzone z częstotliwością roczną. Badanie przeprowadzone w sierpniu i wrześniu 2017 r. dotyczy sytuacji na rynku pracy w bieżącym roku, a także planowanych zmian w wielkości oraz strukturze zatrudnienia w roku kolejnym. Specyfika badania, polega na odwoływaniu się do opinii respondentów (właściciele przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych/współodpowiedzialnych za zatrudnienie), a nie do danych księgowych przedsiębiorstwa, a fakt, że mają one dostarczać szybkich informacji o bieżącej oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwie, pozwala na ich prowadzenie w trakcie okresu, którego dotyczą. Ponadto, pytania odnoszące się do umiejętności i uprawnień pozwalają na wyodrębnienie pożądanych cech kandydata w danym zawodzie, a w konsekwencji modyfikację systemu szkolenia bezrobotnych. Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Operatem losowania, jaki zastosowano w celu wytypowania jednostek do badania jest Baza Jednostek Statystycznych (BJS), będąca bazą danych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o wzór:

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

gdzie:

P – oszacowana proporcja w populacji,

e – dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10%),

n – wielkość próby,

N – wielkość populacji,

Z – wartość *Z* wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość *Z*=1,96).

Szczególnie istotny jest parametr P, który umożliwi określenie wielkości badanego zjawiska w populacji. Zgodnie z zaleceniami, parametr został przyjęty na poziomie 0,5, co umożliwi określenie maksymalnego błędu badania. W przypadku dopuszczalnego błędu badania (e), należało przyjąć wartość od 0 do 1, jako procent zakładanego błędu. Przykładowo błąd w wysokości 0,1, czyli 10% informuje, że gdy odpowiedź na dane pytanie zaznaczy 20% respondentów, to prawdziwy odsetek odpowiedzi na nie może się różnić o +/- 10 pkt. proc.

W interpretacji wyników badania posłużono się m. in. wskaźnikiem zatrudnienia netto. Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy.

Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag) na podstawie niniejszego wzoru:

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) \cdot 100,$$

gdzie:

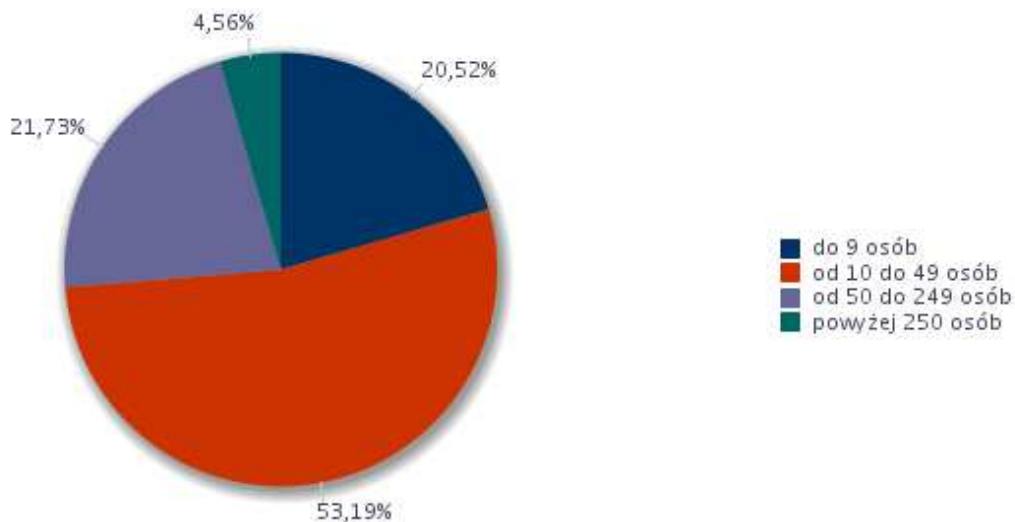
- P – liczba odpowiedzi pozytywnych,
- N – liczba odpowiedzi negatywnych,
- S – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),
- i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,
- wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,
- wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,
- P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,
- N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,
- S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji

jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie.

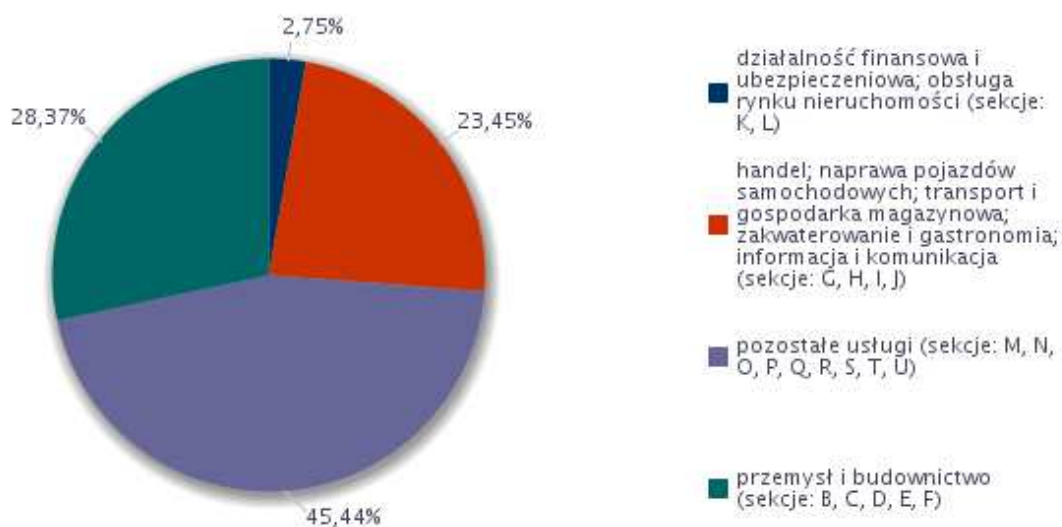
Podczas badania kwestionariuszowego w powiecie nowodworskim w roku 2017 przebadanych zostało łącznie **83 przedsiębiorstwa**. W tym **38** przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników, **30** zatrudniających 10–49 pracowników, **13** zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz **2** przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników.

Rysunek 5.1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Badaniem kwestionariuszowym objęto **45,44%** podmiotów zajmujących się usługami, **28,37%** podmiotów zajmujących się przemysłem i budownictwem, **23,45%** podmiotów zajmujących się handlem, naprawą pojazdów samochodowych, transportem i gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią, informacją i komunikacją. W zdecydowanie mniejszym stopniu przebadani zostali przedsiębiorcy zajmujący się działalnością finansową i ubezpieczeniową, obsługą rynku nieruchomości – **2,75%**.

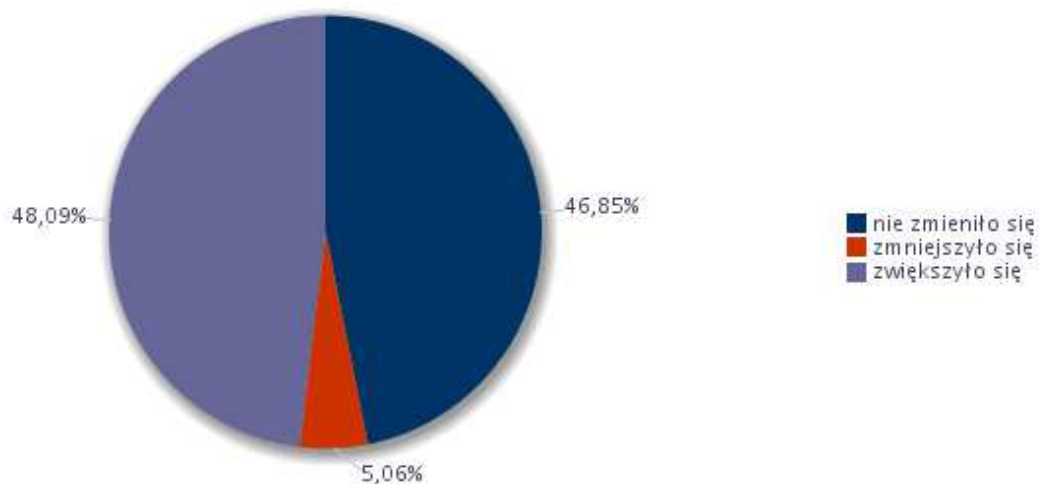
Rysunek 5.2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Jak wynika z przedstawionego poniżej rysunku aż u **48,09%** przebadanych przedsiębiorców zatrudnienie zwiększyło się. Natomiast u **46,85%** badanych nie zmieniło zatrudnienia w swoich firmach. Niewielka część pracodawców – **5,06%** zgłosiła zmniejszenie zatrudnienia. Porównując z analizą z poprzedniego roku sytuacja znacznie się poprawiła. W 2016 roku **45,24%** przebadanych przedsiębiorców zwiększyło zatrudnienie, **44,68%** badanych nie zmieniło zatrudnienia natomiast **10,08%** zmniejszyło zatrudnienie. Można ocenić, że bieżąca sytuacja przedsiębiorców na rynku pracy jest dobra, a zwiększenie zatrudnienia u części pracodawców daje informacje o rozwoju nowodworskich przedsiębiorstw i jest dobrą prognozą na przyszłość.

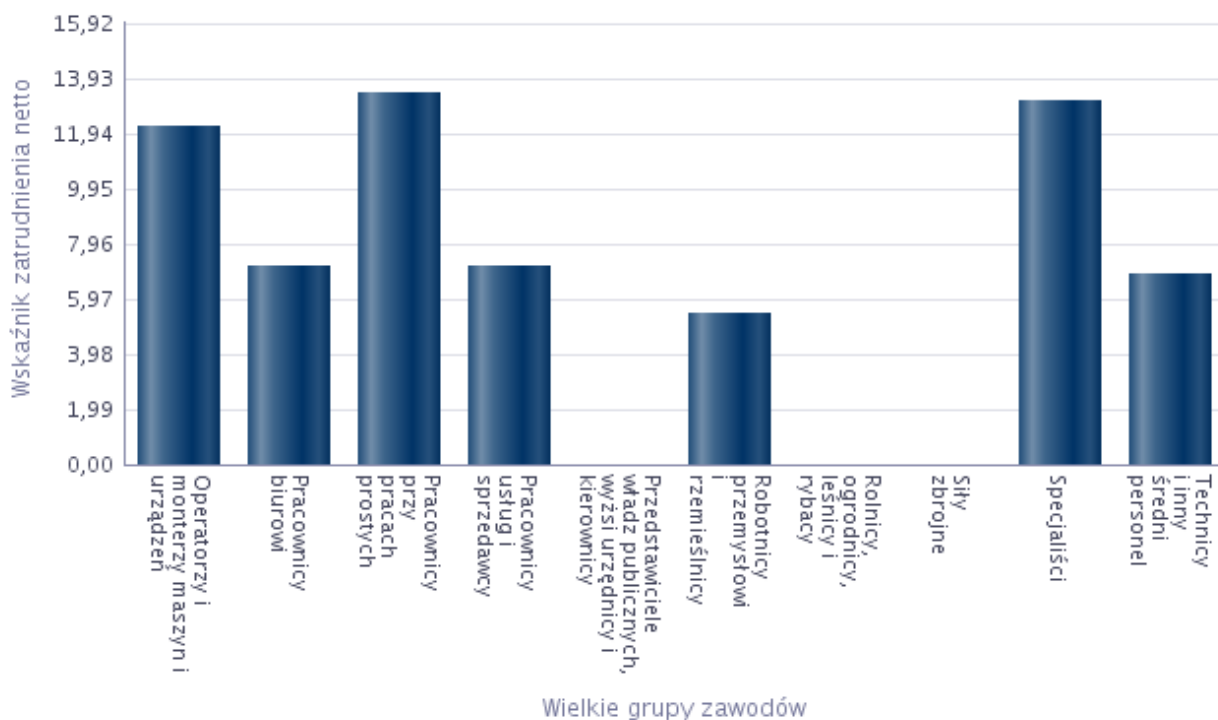
Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2017 roku wyniósł **43,02** co oznacza poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy, bowiem odsetek podmiotów zwiększających zatrudnienie znacznie przewyższył odsetek podmiotów dokonujących redukcji zatrudnienia.

Rysunek 5.3. Struktura przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

Rysunek nr 5.4 przedstawia wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów. Jak widać na rysunku pracodawcy zatrudnili największą liczbę pracowników w grupie zawodów : Pracownicy przy pracach prostych (13,4%), Specjaliści (13,1%), Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (12,2%), Pracownicy usług i sprzedawcy i Pracownicy biurowi (w obu przypadkach 7,2% zatrudnionych), Technicy i inny średni personel (6,9% zatrudnionych), Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (5,4% zatrudnionych). Ogólna sytuacja zatrudnienia jest bardzo dobra.

Rysunek 5.4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Poniższa tabela przedstawia analizę zawodów, w których przedsiębiorcy zatrudnili pracowników w 2017 roku oraz umiejętności wskazywanych przez badanych jako niezbędne do wykonywania pracy w tych zawodach.

Tabela 5.1. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent do spraw księgowości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Asystent zarządu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Bibliotekarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Doradca zawodowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,08%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,17%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	2,08%
Inspektor nadzoru budowlanego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Instruktor sportu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,79%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	4,79%
	komunikacja ustna / komunikatywność	4,79%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,79%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,79%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,79%
	wyuczony zawód	4,79%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,40%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	3,47%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,40%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,40%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,47%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	5,40%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,62%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	3,47%
Kierowca samochodu osobowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierownik budowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierownik do spraw marketingu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Mechanik samochodów osobowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Murarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%

	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel biologii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel chemii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel etyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%

	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Nauczyciel etyki	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel fizyki i astronomii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel historii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	3,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,13%

	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	2,08%
	doświadczenie zawodowe	4,17%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,17%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,08%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,08%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,17%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel języka polskiego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel matematyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel specjalista terapii pedagogicznej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator koparki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pakowacz ręczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Palacz pieców zwykłych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pedagog specjalny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pokojowa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali doradcy finansowi i inwestycyjni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	
Pozostali kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Pozostali magazynierzy i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,40%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	2,78%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	5,40%
znajomość języków obcych	5,40%	
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%

	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pracownik pralni chemicznej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pracznica	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%

	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%

	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,17%
	dodatkowe uprawnienia	2,08%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,17%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,17%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,17%
	wyuczony zawód	2,08%
	wywieranie wpływu	2,08%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	2,08%
	Sprzątaczką biurową	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		2,64%
komunikacja ustna / komunikatywność		2,64%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		2,64%
planowanie i organizacja pracy własnej		2,64%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		2,64%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		2,64%
wykonywanie obliczeń		2,64%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%
wyuczony zawód		0,00%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		0,00%
Technik budownictwa*		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik handlowiec*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,13%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,13%
	znajomość języków obcych	3,13%
Telemarketer	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Terapeuta zajęciowy*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Tokarz w metalu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Trener sportu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,56%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,13%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,56%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,56%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	4,69%
	wykonywanie obliczeń	3,13%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,56%
	wyuczony zawód	4,69%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,59%
	dodatkowe uprawnienia	4,19%
	doświadczenie zawodowe	5,38%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,56%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,28%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,64%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,07%

przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,17%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,33%
współpraca w zespole	5,96%
wykonywanie obliczeń	4,00%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,25%
wyuczony zawód	5,16%
wywieranie wpływu	2,65%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,65%
znajomość języków obcych	1,55%

Jak wynika z przedstawionego poniżej rysunku **35,4%** pracodawców „*raczej nie*” ma problemów ze znalezieniem nowych pracowników. **22,2%** badanych „*zdecydowanie nie*” zgłasza problemów ze znalezieniem pracowników. **14,9%** określa „*trudno powiedzieć to zależy*”, **14,3%** pracodawców „*raczej tak*”, **9,7%** przedsiębiorców deklaruje, że „*zdecydowanie tak*” ma trudności z pozyskaniem nowych pracowników. Podsumowując można stwierdzić, że przedsiębiorcy powiatu nowodworskiego nie mają trudności z pozyskiwaniem pracowników w zawodach, w których zwiększali i będą zwiększać zatrudnienie. W związku z tym nasuwa się wniosek, że kandydaci do pracy są dobrze przygotowani do podjęcia pracy pod względem posiadanych umiejętności i uprawnień.

Rysunek 5.5. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”

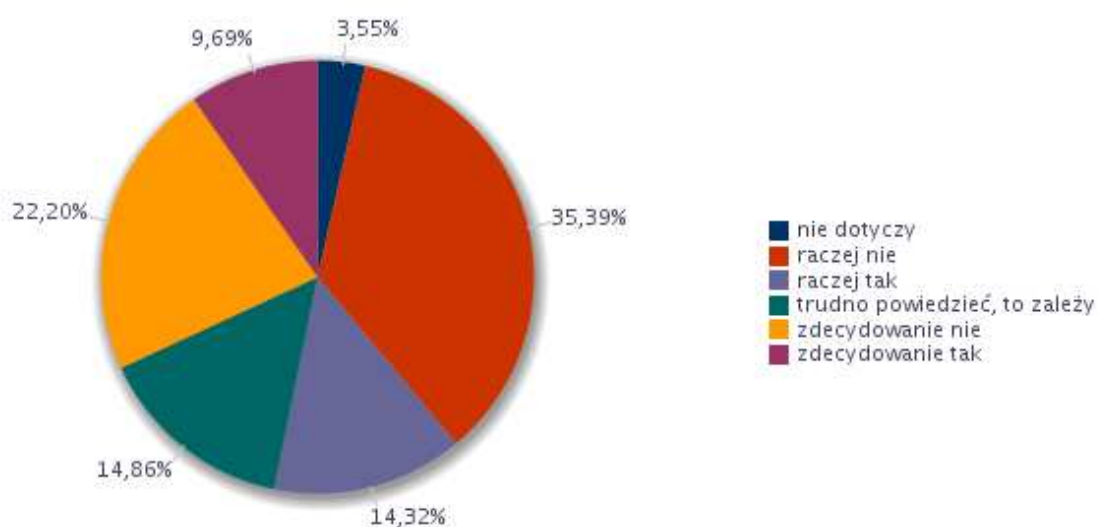

Tabela 5.2. przedstawia zawody w jakich pracodawcom powiatu nowodworskiego trudno jest znaleźć odpowiednich pracowników oraz obrazuje jakich umiejętności i uprawnień brakuje kandydatom do pracy. Zawody w jakich respondenci mają trudności w znalezieniu pracowników to Cieśle i stolarze budowlani, Elektromechanicy i elektromonterzy, Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów, Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, Księgowi, Magazynierzy i pokrewni, Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni, Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego).

Jak widzimy w zamieszczonej poniżej tabeli pracodawcy najczęściej wskazują na braki **umiejętności czytania ze zrozumieniem, komunikacji ustnej/ komunikatywności, planowania i organizacji pracy, współpracy w zespole, przedsiębiorczości, inicjatywności, kreatywności, wyszukiwania informacji i wyciągania wniosków, sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej** (szczególnie w zawodach gdzie wykonuje się prace fizyczne). Można więc stwierdzić, że są to głównie **umiejętności miękkie**, które dotyczą cech psychofizycznych i umiejętności społecznych, których nie można nabyć podczas kursu czy szkolenia. Koncentrują się na zachowaniu człowieka, postawach, sposobie bytowania. Dotyczą przede wszystkim zarządzania własną osobą, motywacji oraz umiejętności interpersonalnych. Kandydaci do pracy mogą nabyć je tylko poprzez pracę nad sobą. Nie wystarczy uzyskanie kursu czy szkolenia, żeby rozwiązać problem braku tychże umiejętności i jest to proces długotrwały. Należy podkreślić, iż wartość 0 zaprezentowana w poniższej tabeli nie oznacza faktycznego braku bezrobotnych w ewidencji PUP, natomiast informuje o braku danych na temat ich umiejętności i uprawnień.

Tabela 5.2. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.

Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Cieśle i stolarze budowlani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
Elektromechanicy i elektrycy	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	współpraca w zespole	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych
planowanie i organizacja pracy własnej		0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0
współpraca w zespole		0
znajomość języków obcych		0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0
komunikacja ustna / komunikatywność		0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0
wykonywanie obliczeń		0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0
wywieranie wpływu		0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	współpraca w zespole	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	Księgowi	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
komunikacja ustna / komunikatywność		1

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	2
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
Magazynierzy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	3
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2
	planowanie i organizacja pracy własnej	2
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	współpraca w zespole	5
	wykonywanie obliczeń	2
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1
	znajomość języków obcych	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0
planowanie i organizacja pracy własnej		0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0
współpraca w zespole		0
wykonywanie obliczeń		0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0
wywieranie wpływu		0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0
znajomość języków obcych		0
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	wykonywanie obliczeń	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wykonywanie obliczeń	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	znajomość języków obcych	0
	wywieranie wpływu	0
	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych
planowanie i organizacja pracy własnej		0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0
współpraca w zespole		0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0
komunikacja ustna / komunikatywność		0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0
wykonywanie obliczeń		0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0
wywieranie wpływu		0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0
znajomość języków obcych		0
Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	wykonywanie obliczeń	0

	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
komunikacja ustna / komunikatywność		0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0
planowanie i organizacja pracy własnej		0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0
współpraca w zespole		0
wykonywanie obliczeń		0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0
wywieranie wpływu		0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0
znajomość języków obcych		0
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani		komunikacja ustna / komunikatywność
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	współpraca w zespole	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	Przedstawiciele handlowi	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim

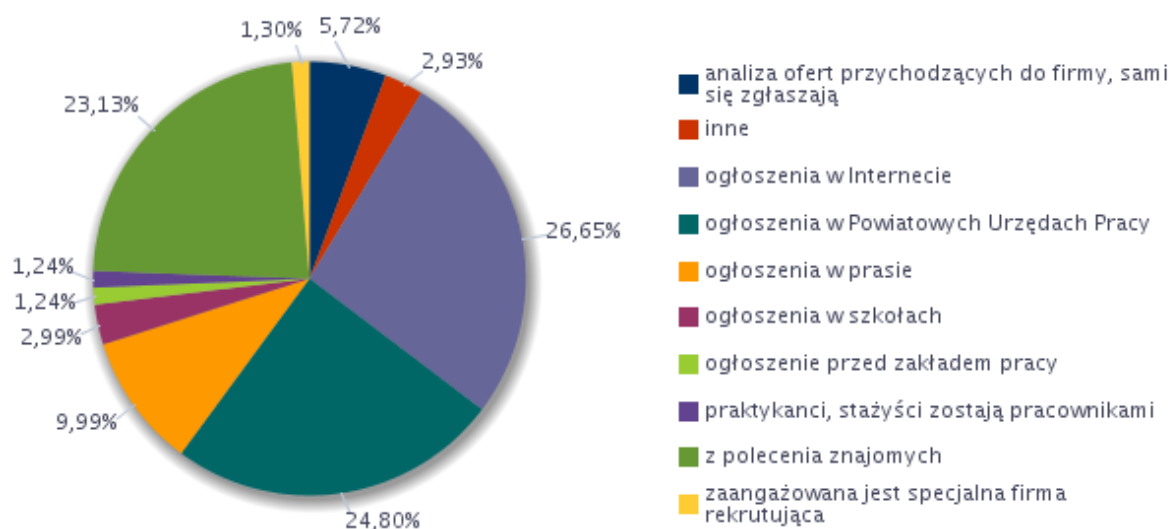
	komunikacja ustna / komunikatywność	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	współpraca w zespole	1
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wywieranie wpływu	0
Spawacze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	1
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
znajomość języków obcych	0	
Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	współpraca w zespole	0
	wykonywanie obliczeń	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
znajomość języków obcych	0	
Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	komunikacja ustna / komunikatywność	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	współpraca w zespole	0
	wykonywanie obliczeń	0

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	wywieranie wpływu	0
	znajomość języków obcych	0
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	planowanie i organizacja pracy własnej	5
	komunikacja ustna / komunikatywność	45
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	współpraca w zespole	85
	wykonywanie obliczeń	5
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	80
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5
	wywieranie wpływu	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0
	znajomość języków obcych	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0
	Szklarze	komunikacja ustna / komunikatywność
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0
planowanie i organizacja pracy własnej		0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0
współpraca w zespole		0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0
wykonywanie obliczeń		0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0
wywieranie wpływu		0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0
znajomość języków obcych		0
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni		obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych
	planowanie i organizacja pracy własnej	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5
	współpraca w zespole	10
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	5
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0
	wykonywanie obliczeń	0

wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0
wywieranie wpływu	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo	5
znajomość języków obcych	0

Badane podmioty gospodarki narodowej poszukują nowych pracowników w największym odsetku poprzez ogłoszenia w Internecie – **26,65%**, poprzez ogłoszenia w PUP – **24,80%**, z polecenia znajomych – **23,13%**, ogłoszenia w prasie **9,99%** i poprzez analizę ofert przychodzących do firmy, kandydaci sami się zgłaszają – **5,72%**. W mniejszym stopniu pracodawcy poszukując pracowników poprzez ogłoszenia w szkołach – **2,99%**, korzystając z usług firm specjalizujących się rekrutacją – **1,30%**, praktykanci, stażyści zostają pracownikami – **1,24%**, ogłoszenia przed zakładem pracy – **1,24%** oraz inne sposoby – **2,93%**. W porównaniu z analizą z poprzedniego roku badani przedsiębiorcy w większym stopniu poszukiwali nowych pracowników poprzez ogłoszenia w PUP (w 2016 roku **20,00%** badanych).

Rysunek 5.6. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników.

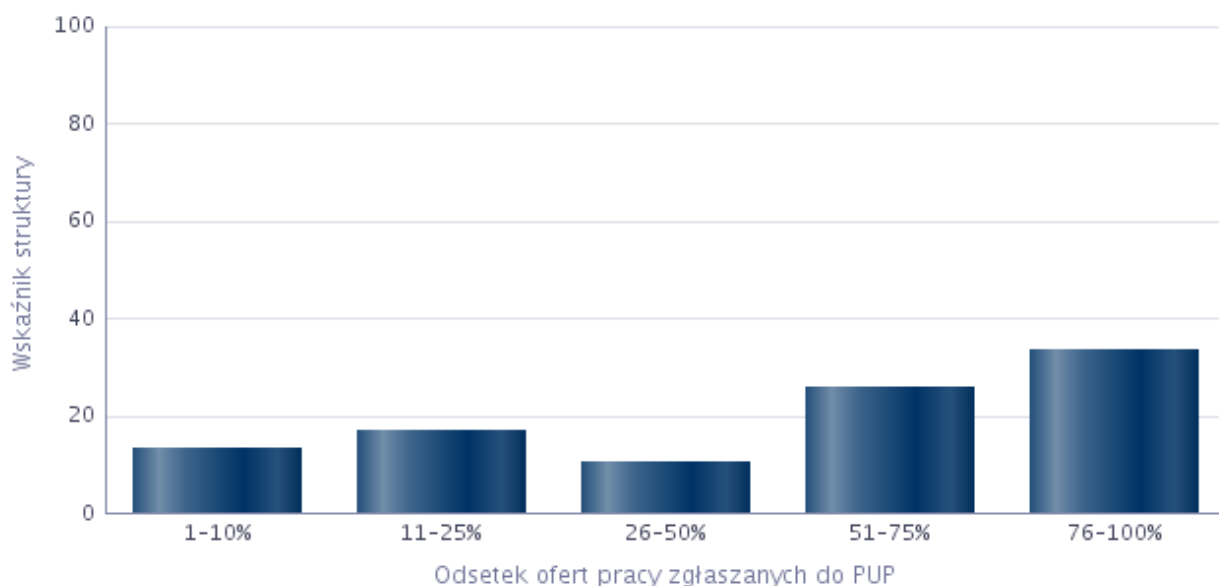

Po analizie odpowiedzi pracodawców na pytanie jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest w Państwa firmie do Powiatowych Urzędów Pracy, można stwierdzić, że najczęściej pracodawców **33,58%** zgłasza do urzędu pracy **od 76 do 100%** swoich wakatów. Ponad **25%** badanych zgłasza do urzędu pracy **od 51 do 75%** ofert pracy. Zdecydowanie mniejsza liczba, bo **16,85%** zgłasza do PUP **od 11 do 25%**, **13,29%** zgłasza **od 1 do 10%** informacji o wolnych sta-

nowiskach pracy oraz **10,49%** badanych zgłasza do urzędu pracy **od 26 do 50%** ofert pracy. Wynika z tego wniosek, że pracodawcy dzielą się na takich, którzy współpracują z PUP i zgłaszają większość swoich ofert pracy do urzędu oraz na tych, którzy współpracują z PUP okazjonalnie i zgłaszają pojedyncze oferty pracy. Zdecydowanie większa część ofert pracy, będących w posiadaniu badanych podmiotów trafia do PUP.

Rysunek 5.7. Struktura ofert pracy zgłaszanych przez przedsiębiorców do PUP .

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	13,29
11-25%	16,85
26-50%	10,49
51-75%	25,80
76-100%	33,58

W poniższej tabeli można zobaczyć zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy. Jak możemy zaobserwować są to różne oferty pracy zarówno na stanowiska wymagające specjalistycznych wysokich kwalifikacji jak Specjaliści do spraw rekrutacji pracowników jak i na stanowiska niewymagające kwalifikacji takie jak Pokojowa. Podmioty najczęściej poszukiwały pracowników poprzez ogłoszenia w urzędzie pracy w zawodach Technik prac biurowych* -14,37%, Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani -5,54%, Ślusarz*-5,54%, Księgowy- 5,38% i Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu- 5,22%.

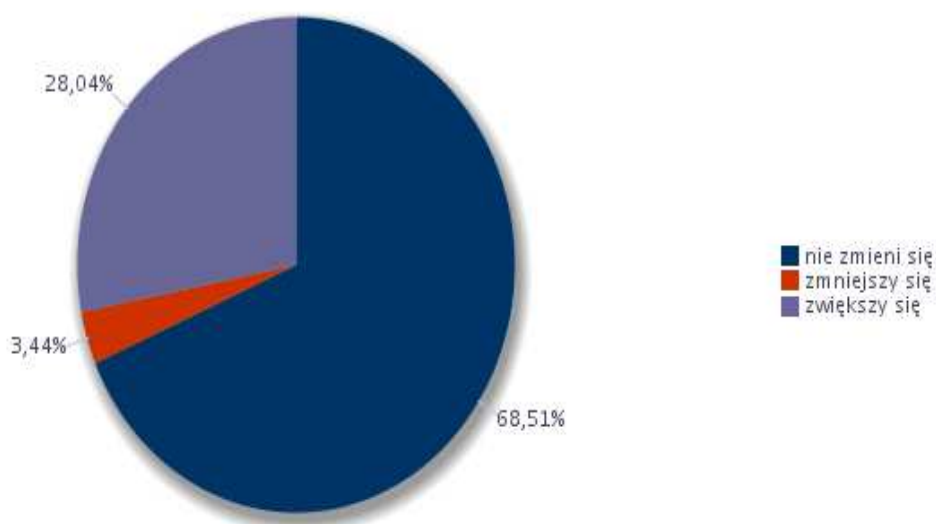
Tabela 5.3. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.

Zawód	Wskaźnik struktury
Technik prac biurowych*	14,37%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	5,54%
Ślusarz*	5,54%
Księgowy	5,38%
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	5,22%
Magazynier	3,56%
Rejestratorka medyczna	3,56%
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	3,56%
Robotnik gospodarczy	3,45%
Cieśla*	2,77%
Hydraulik	2,77%
Kierowca samochodu osobowego	2,77%
Mechanik pojazdów samochodowych*	2,77%
Operator koparko-ładowarki	2,77%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	2,77%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2,77%
Pozostali kucharze	2,77%
Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	2,77%
Pokojowa	2,61%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	2,61%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	2,61%
Robotnik magazynowy	2,61%
Technik budownictwa*	2,61%
Tokarz w metalu	2,61%
Inspektor nadzoru budowlanego	0,84%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	0,84%
Monter / składacz okien	0,84%
Murarz	0,84%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,84%
Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	0,84%
Pracownik pralni chemicznej	0,84%
Pracownik socjalny	0,84%
Pracznica	0,84%
Przedstawiciel handlowy	0,84%
Sprzedawca*	0,84%

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorców w 2017 roku pozwala na prognozowanie zmian w zatrudnieniu, które będą zachodziły na rynku pracy powiatu nowodworskiego w przedsiębiorstwach w kolejnym roku kalendarzowym. Wyniki badania pozwalają na stwierdzenie, że sytuacja przedsiębiorstw jest stabilna, a nawet może się poprawić. Wnioski takie można wyciągnąć na podstawie struktury prognozowanych zmian zatrudnienia w badanych podmiotach przedstawione w rysunku 7. 68,51% badanych przedsiębiorców nie zamierza zmienić zatrudnienia w roku 2018, natomiast 28,04% pracodawców zamierza zwiększyć zatrudnienie. Jedynie 3,44% pracodawców zamierza zmniejszyć zatrudnienie w kolejnym roku.

Rysunek 6.1. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku.

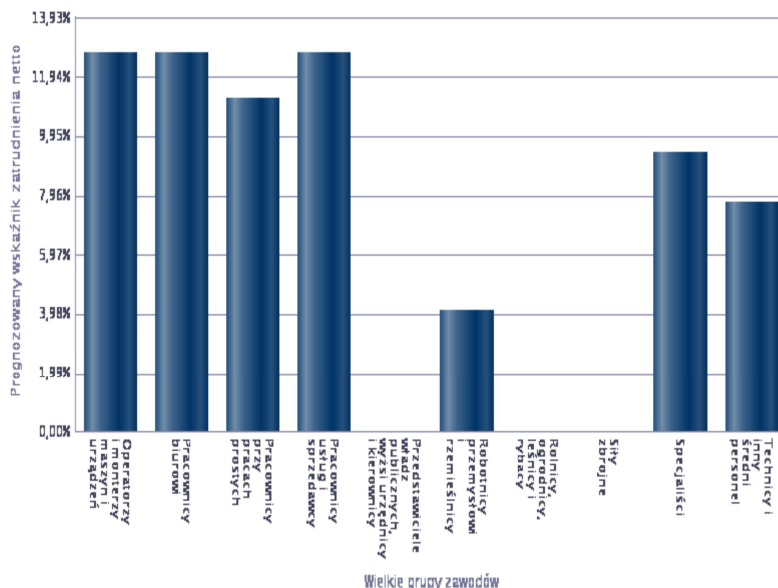
Z analizy odpowiedzi wynika, że prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem przyjął wartość 43,02%, co oznacza, że pracodawcy planują zatrudnienie pracowników, a nie redukcję etatów. Ujemna wartość wskaźnika oznacza, że odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw, które zadeklarowały jej zwiększenie. Z kolei dodatnie wartości wynikają z prognozowanej poprawy sytuacji. Można wnioskować, że prognozy dla nowodworskiego rynku pracy są korzystne i mogą oznaczać dalszy spadek liczby osób bezrobotnych.

Analiza informacji uzyskanych na podstawie badania pozwala na prognozowanie w jakich grupach zawodów i zawodach pracodawcy będą w 2017 roku zwiększać zatrudnienie pracowników.

Na poniższym rysunku nr 8 zaprezentowano wskaźnik prognozy zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2018 roku. Korzystnej sytuacji na rynku pracy można spodziewać się w następujących grupach zawodów: Pracownicy biurowi, Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Pracownicy biurowi, Pracownicy przy pracach prostych, Pracownicy usług i sprzedawcy, Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, Sily zbrojne, Specjaliści, Technicy i inny średni personel.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,75%
Pracownicy biurowi	12,75%
Pracownicy przy pracach prostych	11,23%
Pracownicy usług i sprzedawcy	12,75%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,09%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Sily zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,38%
Technicy i inny średni personel	7,74%

W nadchodzącym roku 2018 badani pracodawcy mają zamiar zatrudniać pracowników w następujących zawodach: Nauczycieli języka polskiego - 6,92%, Kierowca samochodu dostawczego - 3,99%, Cieśla - 3,46%, Frezer - 3,46%, Kierowca samochodu ciężarowego - 3,46%, Księgowy - 3,46%, Nauczyciel matematyki - 3,46%, Operator koparko ładowarki - 3,46%, Operator urządzeń uzdatniania i demineralizacji wody - 3,46%, Opiekun w domu pomocy społecznej - 3,46%, Spawacz - 3,46%, Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani - 3,36%, Tokarz w metalu - 3,36%, Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej - 3,26%, Pozostali pracownicy obsługi biurowej - 3,26%, Pozostali sprzedawcy

sklepowi (ekspedienci), - 3,26%, Robotnik gospodarczy - 3,26%, Szlifierz metali - 3,26%, Magazynier - 2,26%, Pracownik socjalny - 2,26%, Technik handlowiec - 2,26%, Technik prac biurowych - 2,16%, Sprzedawca 2,11%, Elektromechanik pojazdów samochodowych - 1,05%, Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych) - 1,05%, Sprzedawca w stacji paliw - 1,05%, Technik mechanik lotniczy - 1,05%.

Na bazie odpowiedzi pracodawców można stwierdzić jakie umiejętności są przez nich wymagane przy zatrudnieniu potencjalnych kandydatów do pracy w zawodach w których planują zatrudnienie w 2018 roku.

Pracodawcy mają zamiar zwiększać zatrudnienie w powyżej przedstawionych zawodach i oczekują od kandydatów posiadania szeregu umiejętności.

Zawód Nauczyciel języka polskiego to: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, wyuczony zawód, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna/ komunikatywność, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, obsługa komputera i wykorzystywanie internetu, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wywieranie wpływu zarządzanie ludźmi/ przywództwo, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna i współpraca w zespole.

Zawód Kierowca samochodu dostawczego: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, komunikacja ustna /komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystywanie internetu, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, znajomość języków obcych, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim.

Zawód Cieśla: doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji i analiza i wyciąganie wniosków.

Zawód Frezer: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, obsługa montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychowizyczna i psychomotoryczna.

Zawód Kierowca samochodu ciężarowego: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna /komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność

psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków.

Zawód **Księgowy**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia, komunikacja ustna /komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystywanie internetu, obsługa montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, wywieranie wpływu zarządzanie ludźmi/ przywództwo i znajomość języków obcych.

Zawód **Operator koparko - ładowarki**: czytania ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków.

Zawód **Operator urządzeń uzdatniania i demineralizacji wody**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków.

Zawód **Tokarz w metalu**: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków i wyuczony zawód.

Zawód **Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani**: dodatkowe uprawnienia, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole.

Zawód **Pozostali pracownicy obsługi biurowej**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza

i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi/ przywództwo i znajomość języków obcych.

Zawód **Spawacz**: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Zawód **Szlifierz metali**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód.

Zawód **Magazynier**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, znajomość języków obcych, doświadczenie zawodowe, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód.

Zawód **Pracownik socjalny**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, dodatkowe uprawnienia, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wykonywanie obliczeń, wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi/ przywództwo i znajomość języków obcych.

Zawód **Technik handlowiec**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi/ przywództwo, znajomość języków obcych, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wyuczony zawód i zarządzanie ludźmi/ przywództwo.

Zawód **Technik prac biurowych**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna

i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wyuczony zawód i znajomość języków obcych.

Zawód **Sprzedawca**: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, wykonywanie obliczeń.

Zawód **Elektromechanik pojazdów samochodowych**: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń i wyuczony zawód.

Zawód **Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)**: dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole.

Zawód **Sprzedawca na stacji paliw**: dodatkowe uprawnienia, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyuczony zawód i zarządzanie ludźmi/ przywództwo.

Zawód **Technik mechanik lotniczy**: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód.

Zawód **Ogółem bez względu na zawód**: planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, komunikacja ustna/ komunikatywność, doświadczenie zawodowe, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, wyuczony zawód, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, dodatkowe uprawnienia, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, wykonywanie obliczeń, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi/ przywództwo, i znajomość języków obcych.

Z przeprowadzonego badania dowiadujemy się jak pracodawcy oceniają przygotowanie kandydatów do pracy w tych zawodach. Przedsiębiorcy powiatu nowodworskiego bardzo dobrze

i raczej dobrze oceniają przygotowanie kandydatów do pracy w zawodach: Asystent do spraw księgowości, Bibliotekarz*, Doradca zawodowy, Inspektor nadzoru budowlanego, Instruktor sportu, Kierowca samochodu osobowego, Kierownik budowy, Kierownik do spraw marketingu, Księgowy, Magazynier, Mechanik monter maszyn i urządzeń*, Murarz, Nauczyciel biologii, Nauczyciel chemii, Nauczyciel etyki, Nauczyciel fizyki i astronomii, Nauczyciel historii, Nauczyciel języka obcego, Nauczyciel języka polskiego, Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej, Nauczyciel matematyki, Nauczyciel specjalista terapii pedagogicznej, Operator koparki, Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej, Opiekun w domu opieki społecznej*, Pakowacz ręczny, Palacz pieców zwykłych, Pedagog specjalny, Pokojowa, Pozostali doradcy finansowi i inwestycyjni, Pozostali kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, Pozostali magazynierzy i pokrewni, Pozostali pracownicy obsługi biurowej, Pozostali pracownicy wykonujący proste prace gdzie indziej niesklasyfikowani, Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), Pracownicy pralni chemicznej, Praczka, Robotnik gospodarczy, Spawacz, Sprzątaczką biurowa, Technik budownictwa*, Technik handlowiec*, Technik prac biurowych*, Terapeuta zajęciowy*, Tokarz w metalu, Kierowca samochodu dostawczego, Kierowca samochodu ciężarowego, Ślusarz*, Sprzedawca*.

Natomiast bardzo źle i raczej źle oceniają przygotowanie kandydatów w zawodach: Mechanik samochodów osobowych, Telemarketer, Sprzedawca*, Ślusarz*.

Wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorców w powiecie nowodworskim w roku 2017 wykazały, że sytuacja podmiotów na rynku pracy poprawia się i sugeruje spadek liczby bezrobotnych w roku 2018. Największy odsetek badanych przedsiębiorstw tj. 28,04% zwiększała zatrudnienie w swoich firmach. Natomiast 68,51% badanych nie zmieniło zatrudnienia, niewielka część przedsiębiorców 3,44% zgłosiła zmniejszenie zatrudnienia. Można ocenić, że bieżąca sytuacja przedsiębiorców na nowodworskim rynku pracy jest dobra, a zwiększenie zatrudnienia u części pracodawców daje informacje o rozwoju przedsiębiorstw i jest dobrą prognozą na przyszłość.

Podsumowanie

Na koniec grudnia 2017 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wyniosła 1903 osoby. Dokonując porównania z analogicznym okresem roku 2016, dostrzega się spadek liczby bezrobotnych o 651 osób.

Analiza struktury bezrobotnych wykazała, że najliczniejszą grupą na koniec grudnia 2017 roku podobnie, jak w 2016 r. byli: Sprzedawcy, Pracownicy wykonujący proste prace gdzie indziej nieklasyfikowani, Robotnicy wykonujący proste prace w przemyśle gdzie indziej nieklasyfikowani. Powyższa sytuacja na terenie powiatu nowodworskiego potwierdza rozwój dominujących od kilku lat branż : usługowej, produkcyjnej, transportowej. W ostatnich latach pojawiło się wiele nowych miejsc pracy, poprzez zrealizowane inwestycje. Powstało Centrum Handlowe Hit; Restauracja McDonald's; bary gastronomiczne, sieć marketów. Kolejną inwestycją było Lotnisko w Modlinie. Nie sposób nie wspomnieć o istniejących już firmach produkcyjnych, napędzających gospodarkę, działające niezmiennie od kilku/kilkunastu lat na terenie powiatu.

Na podstawie analizy ofert pracy zamieszczanych w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz na portalach internetowych wykazała, że w 2017 roku największy napływ ofert pracy dotyczył zawodów takich, jak: (podobnie jak w 2016 roku), Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, Ślusarze, Księgowi, Kierowcy samochodów ciężarowych. Warto podkreślić, iż stanowisko - Technik prac biurowych jest często ofertą subsydiowaną.

W 2017 roku odnotowano **17 zawodów maksymalnie deficytowych**. Największy wskaźnik intensywności deficytu odnosi się do następujących zawodów: Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani; Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani; Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie; Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni; Urzędnicy do spraw podatków; Projektanci i administratorzy baz danych. Wskazano również **12 zawodów deficytowych**. Są to: Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży; Pomocnicy biblioteczni; Spedytorzy i pokrewni; Inżynierowie mechaniccy; Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków; Monterzy sprzętu elektrycznego; Szklarze; Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; kierowcy operatorzy wózków jezdniowych.

Wiele zawodów deficytowych można powiązać z rozwojem lokalnego rynku i przedsiębiorstw. Przykładem może być, jak wcześniej wspomniano rozwój Lotnika Warszawa-Modlin. Od wielu lat wśród zawodów maksymalnie deficytowych pojawiają się Aktorzy cyrkowi i pokrewni - nie oddaje to rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Najczęściej pracodawcy

zgłaszają zapotrzebowanie na ten zawód w celu uzyskania opinii na zatrudnienie cudzoziemca. Ze względu na produkcyjny charakter lokalnego rynku wzrosło również zapotrzebowanie na operatorów maszyn i urządzeń.

W maksymalnej nadwyżce odnotowano jedynie 4 zawody: Robotników obróbki kamienia [7113]; Sprzedawców na targowiskach i bazarach [5211]; Operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych [8141]; Pośredników handlowych [3324].

W równowadze pozostają, następujące zawody : Agenci ubezpieczeniowi, Agenci sprzedaży bezpośredniej.

Najwyżej cenioną umiejętnością przez pracodawców jest *komunikacja ustna/komunikatywność* w dalszej kolejności pożądanymi umiejętnościami są: planowanie i organizacja pracy własnej (mile widziana również w grupie „Pracownicy wykonujący prace proste”), sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz znajomość języków obcych. Zaś w 2016 r. umiejętnością najbardziej cenioną przez pracodawców było *planowanie i organizacja pracy własnej*.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najwyższy odsetek bezrobotnych absolwentów dotyczy takich grup zawodów jak: Filolodzy i tłumacze, Operatorzy urządzeń teleinformatycznych (te dwa zawody osiągnęły wskaźnik frakcji na poziomie 100%), Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych (wskaźnik frakcji na poziomie 33,33%), Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych leśnych (wskaźnik frakcji na poziomie 30,77%), Elektrycy budowlani i pokrewni (wskaźnik frakcji na poziomie 25%). Wśród absolwentów najniższą liczbę bezrobotnych osiągnęły licea ogólnokształcące. Dana sytuacja może świadczyć nie tyle o dopasowaniu do potrzeb lokalnego rynku pracy, lecz może być potwierdzeniem dalszych wyborów edukacyjnych, kontynuacją nauki na szczeblach edukacji.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2017 roku wyniósł **43,02** co oznacza poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy, bowiem odsetek podmiotów zwiększających zatrudnienie znacznie przewyższył odsetek podmiotów dokonujących redukcji zatrudnienia.

Jak możemy zaobserwować pracodawcy zgłaszają różne oferty pracy zarówno na stanowiska wymagające specjalistycznych wysokich kwalifikacji jak - *Specjaliści do spraw rekrutacji pracowników* jak i na stanowiska niewymagające kwalifikacji takie jak - *Pokojowa*.

Podmioty najczęściej poszukiwały pracowników poprzez ogłoszenia w urzędzie pracy w zawodach Technik prac biurowych -14,37%, Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani -5,54%, Ślusarz -5,54%, Księgowy- 5,38% i Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu- 5,22%.

Wnioski wynikające z prognoz dla lokalnego rynku pracy w roku 2018 są bardzo optymistyczne, z uwagi na fakt, że 28,04% badanych przedsiębiorców planuje zwiększenie zatrudnienia, a aż 68,51% nie zamierza zmieniać zatrudnienia. Zaledwie 3,44% chce zmniejszyć zatrudnienie. Największe zatrudnienie planowane jest w grupie wielkiej zawodów to: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Pracownicy przy pracach prostych, Specjaliści. Można wnioskować, że przedsiębiorstwa są w dobrej kondycji i planują dalszy rozwój swoich działalności, co skutkuje tworzeniem nowych miejsc pracy i oznacza dalszy spadek stopy bezrobocia w powiecie nowodworskim.

Załączniki

Załącznik 1. Informacja sygnałna 2017r.

Tabela 7.1 INFORMACJA SYGNAŁNA. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe, powiat nowodworski (woj. mazowieckie) w 2017r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Kierownicy w gastronomii
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Programiści aplikacji
		Aktorzy cyrkowi i pokrewni
		Funkcjonariusze służby więziennej
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napęniania butelek
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Analitycy systemów komputerowych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem
		Asystenci nauczycieli
		Pomocnicy biblioteczni
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy biur informacji
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Fryzjerzy
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewnie
		Ogrodnicy
		Projektanci grafiki i multimediiów
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Szklarze
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Tapicerzy i pokrewni
		Rołnicy upraw mieszanych
		Nauczyciele szkół specjalnych

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**